

عنوان مقاله:

تحلیل انتقادی رابطه عمل و پاداش عمل در جهان آخرت، از دیدگاه مفسران قرآن؛ با تأکید بر تفاسیر معاصرانه

محل انتشار:

فصلنامه پژوهش نامه معارف قرآنی، دوره 14، شماره 52 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

سحر صدری - دانش آموخته دکتری رشته علوم قرآن و حدیث دانشگاه تربیت مدرس

کاوس روحی برندق - دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

علی حاجی خانی - دانشیار دانشگاه تربیت مدرس

محمد سعیدی مهر - استاد دانشگاه تربیت مدرس

خلاصه مقاله:

مباحث مربوط به زندگی پس از مرگ از پیچیده ترین مباحث الهیاتی است. بحث از آثار اعمال انسان در زندگی پس از مرگ و در جهان آخرت بخش مبسوطی از این مباحث را تشکیل می دهد. درباره بحث عمل انسان در آخرت مباحث گوناگونی مطرح است که برخی از آن ها عبارت است از: تمثیل اعمال در قبر، حسابرسی اعمال و کیفیت آن، وزن کردن اعمال و کیفیت ارائه جزای اعمال در آخرت. پژوهش حاضر - با استفاده از روش کتابخانه ای در گردآوری اطلاعات و روش توصیفی تحلیلی در طبقه بندی داده ها و شیوه انتقادی در ارزیابی دیدگاه ها- پس از گردآوری و سامان دهی و تبیین آراء مفسران شاخص و معاصران قرآن در تبیین کیفیت رابطه عمل و جزای اعمال در آخرت، به این نتیجه دست یافته است که پنج دیدگاه: الف) حضور صحیفه اعمال (نفی حضور خود عمل، ب) دیدن جزای اعمال، ج) ثواب و عقاب به نفس اعمال و اخلاق نیک و بد، د) از بین رفتن صورت دنیوی و ظاهر شدن صورت اخروی، ه) حقیقی بودن رابطه عمل با جزا در آخرت و نفی رابطه اعتباری میان آن ها در این زمینه مطرح است، سپس به ارزیابی دیدگاه ها پرداخته و در بحث نوآورانه با تحقیق در آیات قرآن کریم در این زمینه به سیزده دسته از آیات و تحلیل آنها، در نهایت با تطبیق دیدگاه های فوق با آیات قرآن به این نتیجه نهایی رسیده است. دیدگاه سوم و پنجم یعنی دیدگاه ملاصدرا و علامه طباطبائی با توجه به اینکه با دسته های بیشتری از آیات قرآن کریم سازگاری دارد و ترکیب این دو دیدگاه که هر کدام به جنبه خاصی از پاسخ مساله تحقیق پرداخته اند، دیدگاه ششم و دیدگاه موجه در پاسخ مساله تحقیق می باشد و سایر دیدگاه ها با ظواهر آیات سازگار نبوده و یا حداقل با دسته های کمتری از آیات سازگار است.

کلمات کلیدی:

معاد، جهان آخرت، جزای عمل، تفسیر قرآن، ثواب و عقاب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1676849>

